

TALE

13. december 2017

J.nr.

Center for Arbejdsmarkedspolitik

Samrådstale om virksomhedspraktik til ledig tjener med 40 års erfaring den 14. december 2017

Samrådsspørgsmål L (tidligere CM)

Hvad mener ministeren om, at en tjener med 40 års erfaring i branchen sendes i virksomhedspraktik som tjener, som beskrevet i Fagbladet 3F den 10. august 2017? Der henvises til <https://fagbladet3f.dk/artikel/paa-trods-af-40-aars-erfaring-morten-sendt-i-praktik-som-tjener>.

Samrådsspørgsmål M (tidligere CN)

Mener ministeren, at det er i overensstemmelse med og i tråd med intentionen i lov om aktiv beskæftigelse, at et jobcenter bruger virksomhedspraktik til borgere, der allerede har kompetencer inden for det pågældende fag, ikke mangler afklaring og allerede søger job, som beskrevet i Fagbladet 3F den 10. august 2017? Der henvises til <https://fagbladet3f.dk/artikel/paa-trodsaf-40-aars-erfaring-morten-sendt-i-praktik-som-tjener>.

Indledning

Samrådet i dag handler om en tjener med 40 års erfaring i restaurationsbranchen, som bliver sendt i virksomhedspraktik som tjener.

Svar på L: Min mening om den konkrete sag

Spørgsmålet omhandler en enkeltsag og I ved godt, at jeg hverken kan, eller vil behandle enkeltsager på et samråd.

Svar på M om intentionen med virksomhedspraktik

Jeg vil derfor gå videre til spørgsmål M om intentionen med virksomhedspraktik og reglerne på området.

Der er her tre afgørende forhold, der spiller ind, og som jeg kort vil gøre rede for.

For det første ret og pligt til et aktivt tilbud efter 13 ugers ledighed. For det andet formålet med virksomhedspraktik og for det tredje rådighedsforpligtelsen.

De to første punkter fremgår i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, mens rådighedsforpligtelsen fremgår i dagpengeloven.

Ret og pligt til aktivt tilbud

Det følger af reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at hvis en dagpengemodtager under 30 år eller over 50 år har været ledig i 13 uger, så skal jobcentret give et aktivt tilbud. Det skal ske med henblik på, at personen hurtigst muligt kan opnå varig beskæftigelse.

Tilbuddet skal som hovedregel være rettet mod beskæftigelse inden for områder med behov for arbejdskraft.

Jobcentret skal ved tilrettelæggelsen af det konkrete tilbud tage udgangspunkt i borgerens ønsker og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov.

Jobcentret kan dog godt efter en konkret vurdering vælge at give et tilbud, som ligger uden for det, den ledige selv har mest lyst til.

Det kan fx være tilfældet, hvis der er tale om et tilbud, som retter sig mod et område med gode jobmuligheder, og jobcentret her vurderer, at det netop er det tilbud, der skal til for at bringe personen tættere på selvforsørgelse.

Formålet med virksomhedspraktik

Formålet med virksomhedspraktik er i dag bredt formuleret i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Virksomhedspraktik gives, hvis man har behov for at få afklaret sine beskæftigelsesmål, eller hvis man på grund af manglende kompetencer har svært ved at opnå beskæftigelse på helt almindelige vilkår eller med løntilskud.

I lovteksten dækker kompetencer over både manglende *faglige, sociale og sproglige kompetencer*, som kan begrunde en virksomhedspraktik.

Der kan således være forskellige grunde til, at jobcentret vurderer, at en ledig kan have behov for virksomhedspraktik for at komme i beskæftigelse.

Det beror hver gang på en konkret vurdering, og jobcentret skal naturligvis altid sikre, at praktikken lever op til formålet.

Hvis man fx er i stand til at få job på en virksomhed ved selv at søge job dér, så bør man ikke tilbydes virksomhedspraktik det pågældende sted.

Hvis der derimod er tale om, at man forgæves har søgt job inden for et bestemt fagområde, og det er et område med gode beskæftigelsesmuligheder, så kan virksomhedspraktikken godt give mening – selv for erfarne folk.

For selvom man har mange års erfaring, er det ikke altid ensbetydende med, at man behersker alle facetter af faget. Og er man fagligt velkvalificeret, kan det være, at man mangler andre former for kompetencer.

Men for mig er det helt afgørende, at virksomhedspraktik bruges på en måde, så det reelt hjælper den ledige tættere på job. Virksomhedspraktik skal have et klart jobsigte for den enkelte.

Det er også baggrunden for, at jeg som et led i regeringens udspil til en forenklet beskæftigelsesindsats har foreslået, at jobsigtet i reglerne for virksomhedspraktik bliver tydeliggjort.

Det er min klare intention, at det for både borgerne, jobcentrene og arbejdsgiverene skal være klart, at virksomhedspraktik så vidt muligt skal tilrettelægges med sigte på at opnå ordinære løntimer.

Virksomhedspraktik hjælper i dag mange ledige tilbage til job, hvilket Arbejderbevægelsens Erhvervsråd også fremhævede i gårdsdagens Politiken. Vi må således ikke glemme, at virksomhedspraktik er et af de bedste redskaber, for at give ledige en permanent tilknytning til arbejdsmarkedet.

Men det er klart, at ordningen ikke må misbruges. Der findes derfor også regler, som skal understøtte, at virksomhedspraktik bruges hensigtsmæssigt.

For det første må praktikopholdet kun have en bestemt varighed. For dagpengemodtagere (bortset fra dimittender) er det højst fire uger.

For det andet sætter rimelighedskravet en ramme for, hvor mange der må være i praktik i forhold til antallet af ordinært ansatte i virksomheden.

Til det kan jeg supplere med, at jeg i maj måned pr. brev har indskærpet over for landets kommuner, at de skal sikre både medarbejderinddragelse og den nødvendige dokumentation, når de etablerer både virksomhedspraktik og løntilskud.

For det tredje må man ikke komme i praktik i den virksomhed, hvor man senest har været ansat.

Og for det fjerde er der etableret et kvartalsvist oversigtssystem (KLV), som giver De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR) mulighed for at følge med i, hvordan jobcentrene i praksis anvender virksomhedspraktik.

I de enkelte RAR deltager blandt andet repræsentanter for arbejdsgivere, faglige organisationer og kommunalbestyrelser.

Hvis et medlem af RAR mener, at et jobcenter er på galt spor, så vil det være naturligt at rejse problemstillingen i rådet.

Rådighedspligt

Endelig er der rådighedsforpligtigelsen. For at kunne modtage arbejdsløshedsdagpenge, er det en betingelse, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det dækker over, at man skal stå til rådighed for rimeligt ordinært arbejde og rimelige tilbud.

Reglerne giver ikke adgang til, at dagpengemodtagere kan vælge ikke at stå til rådighed for et fagligt område eller særlige job. Det gælder også, selvom man i mange år har arbejdet inden for fagområdet og gerne vil prøve noget nyt.

Afslutning

Lad mig kort samle op. Der er efter begge regelsæt ikke noget til hinder for, at jobcentret kan vælge at

give tilbud om virksomhedspraktik inden for et fagligt område, som den ledige ønsker at forlade.

Men det er under forudsætning af, at det lever op til formålsbestemmelsen, og at jobcentret vurderer, at tilbuddet kan hjælpe med at få personen i beskæftigelse. Jeg synes, det er rimeligt, at jobcentret har den mulighed.

Jeg vil også gerne understrege, at virksomhedspraktik kun skal sættes i værk, hvis jobcentret vurderer, at tilbuddet er det, som bedst kan hjælpe den ledige tættere på beskæftigelse. Derfor mener jeg også, at det er vigtigt at få jobsigtet præciseret i reglerne, så ingen er i tvivl.

Tak for ordet.